

GUVERNUL ROMÂNIEI

Agenția Națională pentru Romi

Proiect

**STRATEGIA GUVERNULUI ROMÂNIEI DE INCLUZIUNE A
CETĂȚENILOR ROMÂNI APARTINÂND MINORITĂȚII
ROMILOR**

PENTRU PERIOADA 2011-2020

Cuprins

I.	Introducere.....	3
II.	Informații generale relevante.....	3
III.	Definirea problemei.....	4
IV.	Scopul și obiectivele Strategiei Guvernului.....	5
V.	Principii generale.....	6
VI.	Direcții de acțiune.....	10
A.	Educație.....	10
B.	Ocupare.....	12
C.	Sănătate.....	14
D.	Locuire și mică infrastructură.....	16
E.	Cultură.....	17
F.	Infrastructură socială.....	18
	F.1. Protecția copilului	
	F.2. Justiție și ordine publică	
	F.3. Administrație și dezvoltare comunitară	
VII.	Rezultatele acțiunilor propuse prin Strategia Guvernului.....	20
VIII.	Indicatori.....	20
IX.	Implicații pentru buget.....	21
X.	Implicații juridice.....	21
XI.	Proceduri de monitorizare, evaluare.....	22
XII.	Etape ulterioare și instituții responsabile.....	22
	1. Instituții responsabile	
	2. Implicarea societății civile	
	3. Măsuri organizatorice	
	4. Anexa 1. Indicatori	

I. INTRODUCERE

Conform documentului Comisiei Europene „Un cadru UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020” incluziunea romilor este una dintre cele mai stringente probleme sociale în Europa. Cu toate că responsabilitatea principală pentru integrarea socială și economică a minorității romilor revine autorităților publice, incluziunea romilor constituie o provocare pentru care se impun acțiuni ferme, desfășurate într-un dialog activ cu minoritatea romilor, atât la nivel național, cât și la nivelul UE.

Astfel, se impune reorientarea strategiei naționale spre programe specifice, menite să asigure îmbunătățirea substanțială a situației romilor, prin: eficientizarea măsurilor ce vizează aspecte sectoriale (accesul pe piața muncii, promovarea de activități generatoare de venit, accesul la servicii medicale, reducerea abandonului școlar, promovarea valorilor artistice, crearea unor programe de educație civică).

II. INFORMAȚII GENERALE RELEVANTE

Documentul principal de politică publică în domeniul incluziunii sociale a romilor din România este Strategia Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr.430/2001, privind aprobarea Strategiei Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor, cu modificările și completările ulterioare.

Alte politici publice care au legătură cu Strategia Guvernului:

- Deceniul de Incluziune a Romilor 2005-2015, angajament politic asumat în anul 2003 la nivel internațional de către guvernele a nouă state din regiune printre care și România,
- Memorandumul Comun de Incluziune Sociala (JIM semnat de Guvernul României cu CE în anul 2005 în conformitate cu prevederile Parteneriatului pentru Aderare, pentru perioada 2005-2010).
- Planul Național de Dezvoltare al României este un document de planificare strategică și programare financiară multianuală care are ca scop să orienteze și să stimuleze până în 2013 dezvoltarea economică și socială a României pentru atingerea obiectivului de realizare a coeziunii economice și sociale. Romii constituie unul din grupurile vulnerabile căruiia îi sunt adresate măsuri explicite pe axa 6, incluziune socială a POS/DRU.

III. DEFINIREA PROBLEMEI

Luând în considerare multiplele dificultăți cu care s-au confruntat și se mai confruntă încă cetățenii români aparținând minorității rome,

Având în vedere hotărârea de a identifica soluții optime pentru a realiza progrese importante în direcția îmbunătățirii situației romilor,

Prezenta Strategie a Guvernului are la bază priorități propuse prin evaluările Strategiei Guvernului de îmbunătățire a situației romilor adoptată prin Hotărârea Guvernului nr.430/2001, privind aprobarea Strategiei Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor, cu modificările și completările ulterioare, evaluări efectuate în 2007 și 2009, prioritățile naționale, precum și prioritățile stabilite pentru minoritatea romilor în celelalte politici publice elaborate în perioada 2002 - 2010 în care au fost incluși și romii, descrise la capitolul II.

Potrivit evaluării Strategiei Naționale de Îmbunătățire a Situației Romilor¹: „accentul trebuie pus în continuare pe măsurile educative, acestea fiind cele care conduc în timp la schimbarea mentalităților, dar trebuie în același timp implementate și măsuri care să conducă la integrarea romilor pe piața muncii, deoarece lipsa veniturilor este una dintre problemele cele mai acute ale minorității rome. Pe de altă parte, problematica roma multidimensională reclamă existența unor reprezentanți instituționali cu atribuții specifice (mediator școlar, mediator sanitar).

La nivel central, se recomandă în principal monitorizarea permanentă a implementării Strategiei, precum și operarea unor reorientări ale măsurilor. Actualitatea crizei economice presupune apariția unor riscuri suplimentare pentru populația aflată în dificultate. Domeniile sănătății și educației tind să fie abandonate ca priorități individuale și este necesară intervenția statului pentru rezolvarea problemelor de acest ordin.

Este evidentă nevoia unei noi viziuni referitoare la minoritatea romilor din România atât la nivelul politicilor publice, cât și în ceea ce privește cadrul instituțional de implementare a acestora. Noua viziune trebuie să aibă la bază o abordare strategică a Guvernului, să se bazeze în primul rând pe o asumare politică autentică, constantă și care să țină cont de provocările determinate de noul context al României, intrarea în Uniunea Europeană.

În ceea ce privește resursele umane, se recomandă stimularea angajării personalului calificat (absolvenți de studii superioare, beneficiari ai măsurilor afirmative) pentru a fi inclus în mecanismele de implementare a politicilor de incluziune a minorității romilor și a Strategiei la nivel județean și local.”

¹ Strategia Națională de Îmbunătățire a Situației Romilor: vocea comunităților, București 2009, Agenția pentru Strategii Guvernamentale

De asemenea, potrivit evaluării menționate mai sus se consideră necesară „realizarea, de către Guvern, a unor rapoarte anuale de progres al implementării politicilor publice care vizează incluziunea comunităților de romi.”

IV. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE Strategiei Guvernului

Scopul prezentei Strategia Guvernului pentru perioada 2011 – 2020 este asigurarea incluziunii socio – economice și culturale a cetățenilor români aparținând minorității romilor prin implementarea unor politici integrate, în domeniul educației, ocupării forței de muncă, sănătății, locuirii, culturii, infrastructurii sociale.

Totodată, Strategia Guvernului urmărește instituționalizarea obiectivelor politice asumate de Guvern referitoare la cetățenii români aparținând minorității romilor, prin responsabilizarea autorităților publice centrale și locale și a minorității romilor și includerea ca prioritate pe agenda autorităților publice centrale și locale, a unor măsuri concrete care să conducă până în anul 2020 către creșterea gradului de incluziune socio - economică și culturală a cetățenilor români aparținând minorității romilor.

Obiectivele Strategiei Guvernului:

1. Creșterea nivelului de educație și calificare a cetățenilor români aparținând minorității romilor, dobândirea abilităților și competențelor pentru viață și societate, prin sporirea investițiilor în dezvoltarea educației formale și nonformale.
2. Creșterea ratei de ocupare a cetățenilor români aparținând minorității romilor.
3. Diminuarea sărăciei și a excluziunii sociale care afectează minoritatea romilor.
4. Diminuarea discriminării care afectează minoritatea romilor.

Grup țintă

1. Cetățenii români – persoane aparținând minorității romilor, care se confruntă cu marginalizare și excluziune socială
2. Cetățenii români
3. Instituțiile și autoritățile publice centrale și locale
4. Factori de decizie la nivel național și local
5. Societatea civilă

Durată:

Durata Strategiei Guvernului este de 10 ani (2011-2020). Pe termen scurt, Strategia Guvernului cuprinde un plan de măsuri pentru perioada 2011 – 2013. În funcție de evoluțiile la nivel național și european, Strategia Guvernului va fi modificată, adaptată și completată și va fi însoțită de planuri de măsuri specifice intervalului de timp 2014-2020.

V. PRINCIPII GENERALE

Având în vedere prevederile Constituției României, actele normative în vigoare și obiectivul asumat de Guvernul României de a crește gradul de incluziune socială a persoanelor aparținând minorității romilor aflate în dificultate, astfel cum acesta este definit în documentele adoptate la nivel național și european,

Luând în considerare prevederile Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995, ratificată prin Legea nr. 33/1995.

Reafirmând importanța asigurării unui echilibru între necesitatea unei abordări sociale și dimensiunea respectării drepturilor fundamentale, consacrate prin tratatele fondatoare și Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene,

Ținând seama de recomandările incluse în inițiativele emblematiche ale Strategiei Europene 2020, în special „O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă” și „Platforma europeană de combatere a sărăciei”, precum și de țintele naționale asumate de România în Programul Național de Reformă ce vizează reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii, creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăciei și excluziune socială,

Având în vedere inițiativa „Tineretul în mișcare” ce recomandă statelor membre investiții eficiente în sistemele de învățământ și de formare la toate nivelurile,

Luând în considerare angajamentele asumate în cadrul *Deceniului de Incluziune a romilor - 2005 – 2015*,

Ținând cont de cele zece principii de bază agreate în cadrul Platformei europene pentru incluziunea romilor, printre care, îndeosebi, elaborarea de politici constructive, pragmatice și non-discriminatorii, conștientizarea dimensiunii de gen, folosirea instrumentelor UE, implicarea autorităților regionale și locale, participarea activă a romilor,

Subliniind necesitatea de a obține date fiabile privind situația persoanelor aparținând minorității romilor, inclusiv cu sprijinul Institutului Național de Statistică, cu scopul de a elabora, pe baza acestora, politici publice eficiente.

Menționând îndeosebi importanța asigurării respectării Directivei CE 95/46/ a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, a Directivei 2000/43/EC care subliniază rolul crucial jucat de statistici în activarea politicilor anti-discriminare și creșterea capacității de a asigura coeziunea socială și a promova diversitatea și egalitatea, precum și legislația internă, - art. 7 din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestora și Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Ținând seama de Comunicarea Comisiei Europene „Un cadru UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020”,

Menționând importanța asigurării respectării Directivei 2000/43/CE² din 29 iunie 2000 cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică, a Deciziei-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal, precum și a instrumentelor adoptate în cadrul Consiliului Europei și, în special, Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale, ratificată de România prin Legea nr.33/1995.

Conștientizând beneficiile întregii societăți rezultate din creșterea gradului de incluziune socială a romilor și resursa umană semnificativă pe care acestea o reprezintă pentru România.

Subliniind faptul că participarea grupurilor vulnerabile la elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor publice care le privesc este un principiu democratic care contribuie la succesul implementării politicilor guvernamentale pentru incluziunea socială a cetățenilor români aparținând minorității romilor.

² Transpusă în legislația națională prin OG nr. 137 din 31 august 2011

Luând în considerare obiectivul general al României de a îmbunătăți rata de absorbție a fondurilor structurale, și, prin urmare, necesitatea de a identifica modalitățile de simplificare a procedurilor naționale de accesare a fondurilor UE.

Reamintind prevederile *Hotărârii Guvernului nr.829/2002 privind aprobarea Planului național anti-sărăcie și promovare a incluziunii sociale*, având ca obiectiv crearea unei societăți active din punct de vedere economic, social și politic, cu un nivel ridicat de responsabilitate colectivă și individuală, coezivă social, precum și prevederile *Hotărârii Guvernului nr. 430/2001 privind aprobarea Strategiei Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor, cu modificările și completările ulterioare*.

Reamintind Memorandumul nr. 406/INB/02.11.2010 privind aprobarea protocolului de colaborare în vederea organizării unei Unități Mobile de Asistență pentru elaborarea și implementarea de către instituțiile administrației publice locale a unor proiecte de incluziune socială și pe piața muncii finanțate din fonduri europene, având ca grup țintă cetățenii români aparținând minorității romilor,

Ținând cont de Memorandumul nr. 20/6320/10.03.2011 cu tema: *Linii directoare privind incluziunea minorității romilor pentru perioada 2011 – 2020*,

Prezentul document are în vedere următoarele principii:

- 1. Principiul diviziunii sectoriale** – Strategia Guvernului destinată incluziunii minorității romilor, este un angajament al Guvernului prin instituțiile sale, conceput și aplicabil pe domenii de responsabilitate sectorială și **asigură implicarea părților interesate** în procesul decizional și în procesul de implementare a programului.
- 2. Principiile cooperării și coerenței** - Strategia Guvernului destinată incluziunii sociale a minorității romilor are la bază realizarea de proiecte integrate care să trateze în același timp problemele în domeniile: educație, ocupare, sănătate, cultură, infrastructură și locuire, administrație publică și dezvoltare comunitară.
- 3. Principiul adiționalității fondurilor** - Strategia Guvernului destinată incluziunii minorității romilor va asigura o alocare eficace și suficientă de resurse prin utilizarea fondurilor de la bugetul de stat, a **instrumentelor financiare ale Uniunii Europene**, contribuind astfel la creșterea gradului de absorbție a fondurilor UE destinate incluziunii sociale a categoriilor defavorizate, **precum și a altor surse de finanțare**.

4. Principiile subsidiarității și al descentralizării în execuție – Strategia Guvernului destinată incluziunii minorității romilor se va realiza conform partajării competențelor specifice instituțiilor și autorităților publice centrale și locale. Autoritățile publice centrale și locale pot atrage ca parteneri organizațiile ne-guvernamentale precum și alți parteneri publici și privați.

5. Principiile egalității de șanse și al conștientizării dimensiunii de gen – Strategia Guvernului destinată incluziunii minorității romilor vizează rolul central al femeilor aparținând minorității romilor care au un rol important în cadrul familiilor și minorității însăși, prin creșterea nivelului de educație și calificare, precum și a ratei de ocupare a acestora, prin implicarea lor în educația copiilor și alte activități care asigură creșterea nivelului de bunăstare a familiilor, coeziunea familială și dezvoltarea generațiilor viitoare.

6. Principiul dialogului inter-cultural - Strategia Guvernului destinată incluziunii minorității romilor vizează promovarea educației interculturale și multiculturalismului, promovând astfel cunoașterea specificității culturii romilor și stimularea interacțiunii între cultura majoritară și cea a minorității romilor.

7. Principiul nediscriminării și respectării demnității umane așa cum sunt ele definite în documentele adoptate la nivel național și european.

8. Principiul egalității și compatibilității legislative – prevederile Strategiei sunt în conformitate cu Constituția și legile României, precum și cu legislația și practica internațională în domeniul privind protecția minorităților naționale, precum și a celor privind drepturile persoanelor aparținând minorității romilor în calitate de cetățeni români și europeni.

9. Principiul participării active a tuturor grupurilor vulnerabile la elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor publice care îi privesc, este un principiu democratic care contribuie la succesul implementării politicilor guvernamentale pentru incluziune socială a persoanelor aflate în situație de risc.

10. Principiile complementarității și transparenței - implementarea prezentei Strategii se face în mod transparent, cu consultarea societății civile

VI. DIRECTII DE ACTIUNE

A. Educație

Obiective:

(1) Asigurarea accesului gratuit și universal al copiilor/tinerilor aparținând minorității romilor la un învățământ de calitate, la toate nivelurile, inclusiv la educație preșcolară, în sistemul public de învățământ, pentru a sprijini creșterea economică și dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere.

(2) Promovarea educației incluzive în cadrul sistemului educațional, inclusiv prin eliminarea segregării și combaterea discriminării pe baze etnice, de statut social, dizabilități sau alte criterii care afectează copiii și tinerii proveniți din grupuri dezavantajate, inclusiv romi.

Direcții de acțiune

1. Crearea unor programe distincte vizând sporirea accesului la educația timpurie a copiilor din grupuri dezavantajate, inclusiv a copiilor aparținând comunității romilor: creșe, grădinițe cu program normal sau prelungit, grădinițe estivale, grădinițe bilingve, centre de zi multifuncționale, pentru a asigura șanse egale de succes școlar acestor copii.
2. Continuarea și dezvoltarea unor programe de tip „Școală după școală” și finanțarea de către stat a participării la aceste programe a copiilor provenind din familii dezavantajate economic.
3. Continuarea programelor de tipul „A doua șansă”, de corectare a abandonului școlar, pentru copiii și tinerii care au părăsit școala înainte de terminarea învățământului obligatoriu.
4. Continuarea programelor sociale menite să stimuleze participarea școlară și să reducă absenteismul și dezvoltarea unor programe cu finanțare externă, care să sprijine accesul copiilor aparținând minorității romilor la educația de calitate.
5. Continuarea măsurilor afirmative în domeniul educației. Acordarea în continuare de facilități și locuri distincte pentru tinerii romi care doresc să urmeze învățământul preuniversitar liceal, profesional sau postliceal, precum și instituții de învățământ superior.
6. Asigurarea predării limbii romani la toate nivelurile învățământului preuniversitar (antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional, postliceal), acolo unde există o cerere suficientă în acest sens.
7. Introducerea în curricula școlară a temelor de prevenire și combatere a discriminării și a temelor ce privesc promovarea diversității în școală și societate.

8. Dezvoltarea activităților de consiliere și orientare, de tutorat, specifice pentru copiii aparținând grupurilor dezavantajate și continuarea programelor „A doua șansă” și „Școală după școală” în acord cu prevederile Legii nr.1/2011 a educației naționale.
9. Dezvoltarea unui sistem de culegere și monitorizare a datelor privind cuprinderea tuturor copiilor de vârstă preșcolară și școlară într-o formă de învățământ.
10. Armonizarea și completarea sistemului de asigurare a calității în educație, cu accent pe managementul educației incluzive.
11. Susținerea menținerii în sistemul de învățământ românesc a cadrelor didactice aparținând minorității romilor.
12. Restructurarea formării inițiale a cadrelor didactice, ținând cont de respectarea principiilor școlii incluzive și introducerea în cursurile din cadrul masteratului didactic a temelor de prevenire și combatere a discriminării și a temelor ce privesc promovarea diversității în școală și societate.
13. Organizarea de cursuri de formare continuă a cadrelor didactice, în domeniul educației incluzive, al educației interculturale și multiculturalismului, care susțin principiile non-discriminării, al egalității de șanse și aplicarea măsurilor de desegregare în sistemul de învățământ, inclusiv prin implicarea Caselor Corpului Didactic (CCD).
14. Continuarea implementării unor programe de formare a cadrelor didactice care lucrează în grădinițe și școli cu copii aparținând minorității romilor, inclusiv folosind fondurile europene sau alte surse de finanțare externe.
15. Continuarea implementării unor programe de formare a mediatorilor școlari, în vederea angajării acestora. Formarea de mediatori școlari romi (absolvenți de liceu cu diplomă de bacalaureat) din 1000 de comunități, în care există peste 50% elevi ce aparțin minorității romilor.
16. Conceperea și implementarea unor programe și activități de educație parentală și de încurajare a participării părinților romi la procesul educațional din școală și din afara ei. Monitorizarea activității ISJ și a grupurilor /comitetelor locale de sprijin pentru îmbunătățirea accesului la educație al grupurilor dezavantajate.
17. Implicarea MECTS, a inspectoratelor școlare și a unităților de învățământ, în parteneriat cu ONG-uri și reprezentanți ai minorității romilor (lideri formali și informali), în organizarea unor campanii referitoare la importanța educației preșcolare, gimnaziale, liceale și

universitare, de prevenire a absenteismului și abandonului școlar, a abuzului și a neglijării copilului, precum și a tuturor fenomenelor care determină intrarea copilului în dificultate.

B. OCUPARE

Obiectiv: Stimularea creșterii ocupării forței de muncă a persoanelor aparținând minorității romilor și creșterea atractivității pentru investiții.

Direcții de acțiune în domeniul ocupării:

1. Promovarea antreprenoriatului în rândul comunităților locale cu un procent însemnat de populație aparținând minorității romilor, ca soluție pentru activarea parteneriatelor locale și găsirea soluțiilor pentru problemele complexe ale comunităților locale, inclusiv ale celor locuite de romi, a participării cetățenilor pe piața muncii și, în particular, de integrare socială a minorității romilor;
2. Identificarea unor oportunități de muncă bazate pe flexibilitate pentru grupurile vulnerabile, în special pentru femeile aparținând minorității romilor (locuri de muncă flexibile, dar având asigurări sociale plătite), activități generatoare de venit și mici afaceri pentru familii, programe de ucenicie sau tutorat, concomitent cu asigurarea suportului pentru accesul la serviciile de educație și îngrijire: creșe și grădinițe, „Școală după școală”;
3. Adaptarea cursurilor de formare profesională și a procesului de recunoaștere a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, oferite de către centrele de formare din structura ANOFM, la nevoile pieței muncii.
4. Elaborarea și implementarea unor programe de formare și reconversie profesională, concomitent cu recunoașterea competențelor profesionale obținute și pe alte căi formale decât cele din cadrul Centrelor de Evaluare și Certificarea Competențelor Profesionale. Ex: Centrele Regionale de Formare Profesională, Centrele de formare acreditate de Ministerul Muncii și Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților etc.
5. Identificarea modalităților de a recunoaște competențele profesionale ale romilor, obținute în afara cadrului formal, cu sprijinul Centrelor de Evaluare și Certificare a Competențelor Profesionale, cu scopul de a facilita incluziunea pe piața muncii a persoanelor aparținând minorității romilor.

6. Acordarea în condițiile legii de facilități pentru întreprinzători și agenți economici care angajează persoane aparținând minorității romilor.
7. Stimularea activităților agricole pentru comunitățile de romi în concordanță cu Politica Agricolă Comună și Politica Agricolă Națională.
8. Susținerea unor programe de conștientizare a angajatorilor privind fenomenul de discriminare la locul de muncă, egalitate de șanse, mobbing și dialog social.
9. Încurajarea antreprenoriatului în rândul persoanelor provenite din grupuri dezavantajate, cu accent pe femeile rome.
10. Acordarea serviciilor de consiliere profesională persoanelor aflate în dificultate, inclusiv pentru membrii minorității romilor, în vederea reintegrării sociale: identificarea surselor de finanțare pentru demararea de activități pe cont propriu, sprijin pentru pregătirea unui CV și pentru participarea la un interviu, găsirea unui loc de muncă, facilitarea accesului la locuință: socială, publică, privată etc.
11. Dezvoltarea unui mecanism financiar distinct, în cadrul programării financiare 2014-2020, care să susțină incluziunea profesională a romilor prin activități specifice POSDRU și POSCCE, concomitent cu asigurarea cadrului instituțional necesar implementării unor astfel de acțiuni în cadrul Agenției Naționale pentru Romi;
12. Eficientizarea parteneriatelor cu actori relevanți pe piața muncii din plan local: syndicate, patronate, universități, centre de formare profesională, unități de învățământ, ONG-uri, autorități publice locale etc.
13. Identificarea unor mecanisme prin care angajatorii să fie cointeresați, incluzând posibile facilități la nivel local pentru antreprenorii care angajează romi, în special a celor care au familii cu mai mulți copii și sunt lipsiți de mijloace de subsistență.
14. Organizarea de cursuri prin care romii sunt învățați cum să elaboreze un plan de afaceri și să inițieze o afacere, formare în managementul afacerilor, formare în managementul unui proiect etc.
15. Încurajarea inițiativelor de afaceri bazate pe responsabilitate socială prin facilitarea accesului la informații, concomitent cu acordarea de sprijin și consultanță pentru atragerea surselor de finanțare/credite și implementarea afacerilor/ proiectelor.

16. Ajustarea cadrului legislativ cu impact asupra inserției profesionale a grupurilor vulnerabile, inclusiv a romilor.
17. Dezvoltarea unui mecanism de monitorizare a incluziunii romilor pe piața muncii la nivel local, județean și național.
18. Diversificarea ofertei locurilor de muncă pentru grupurile vulnerabile pe măsura calificărilor lor și, în cazul romilor, pe măsura pregătirii lor scăzute și nu a unor slujbe calificate de la care majoritatea grupurilor vulnerabile, inclusiv romii sunt excluși.
19. Stimularea obținerii de autorizații pentru anumite activități (meșteșuguri, artizanat etc.), susținerea unor asociații meșteșugărești în care meșteșugarii romi să practice ocupațiile lor.
20. Identificarea unor piețe concrete de desfacere pentru produsele meșteșugarilor și artizanilor.
21. Sprijinirea, în condițiile legislației în vigoare, a IMM-urilor aparținând persoanelor provenite din rândul minorității romilor, prin sistemul de credite avantajoase.
22. Organizarea unor campanii de stimulare a înregistrării persoanelor aparținând minorității romilor, neocupate și de sensibilizare a angajatorilor.
23. Încurajarea formării profesionale a persoanelor din grupurile vulnerabile în meserii și activități de ecologizare.

C. SĂNĂTATE

Obiectiv: Stimularea măsurilor de promovare a sănătății care să contribuie la creșterea accesului categoriilor defavorizate inclusiv a cetățenilor aparținând minorității romilor la serviciile de sănătate publică și la creșterea speranței de viață.

Direcții de acțiune în domeniul sănătății:

1. Sensibilizarea și informarea membrilor comunităților de romi asupra unor aspecte legate de sănătate: campanii desfășurate în plan local de tip preventiv adresate în special femeilor și copiilor.
2. Îmbunătățirea accesului romilor la serviciile medicale publice preventive și curative prin instituționalizarea sistemului de medieri sanitari, conceperea și implementarea unor programe specifice de profilaxie și tratament.

3. Sprijinirea, în condițiile legislației în vigoare, a tinerilor absolvenți romi, cu studii superioare în domeniul medical, în vederea angajării acestora pe piața muncii, cu precădere în comunitățile cu populație preponderent romă.
4. Identificarea soluțiilor pentru includerea membrilor minorității romilor în sistemul asigurărilor de sănătate, înscrierea la medicul de familie, medicație compensată etc.
5. Conceperea și implementarea unor programe de informare sanitară, consultanță medicală și planificare familială, cu accent pe protecția mamei și copilului.
6. Campanii de vaccinare în comunitățile de romi prin comisii mixte formate din cadre medicale locale și de la nivelul DSP (Compartimentul Epidemiologie Boli Transmisibile) și reprezentanți ai comunităților de romi.
7. Organizarea și implementarea unor campanii de Informare, Educare și Comunicare (IEC) în domeniul prevenirii tuberculozei, HIV/SIDA, bolilor cu transmitere sexuală, hepatitelor și a altor boli transmisibile, adaptate și încadrate la specificul și sistemul cultural/tradițional al minorității romilor urmate de efectuarea unor studii privind starea de sănătate a populației de romi, conforme cu campaniile desfășurate de Ministerul Sănătății și partenerii sociali.
8. Realizarea unei analize a situației mediatorilor sanitari angajați de autoritățile locale în conformitate cu strategia de descentralizare a serviciilor de sănătate publică care să ofere o imagine clară cu privire la statutul mediatorului sanitar în noul context, să permită redefinirea programului de mediere sanitară în contextul descentralizării serviciilor de sănătate publică, actualizarea standardului ocupațional al mediatorilor sanitari, dezvoltarea unui program de monitorizare permanentă și evaluare periodică a implementării programului de mediere sanitară.
9. Continuarea formării și angajării mediatorilor sanitari, proveniți din rândul comunităților de romi, care au rolul de a facilita dialogul romilor cu instituțiile și cadrele medicale, de a facilita înscrierea romilor pe listele medicilor de familie etc.
10. Evaluarea gradului de acces al romilor la serviciile publice de sănătate atât în mediul urban, cât și în mediul rural.
11. Dezvoltarea și implementarea de planuri de acțiune în domeniul sănătății romilor de către Autoritățile locale/județene în parteneriat cu ONG-uri locale/centrale ale romilor, cu suportul tehnic al Ministerului Sănătății și a Agenției Naționale pentru Romi pornind de la principiul abordării integrate a problematicii sănătății romilor.

12. Includerea la nivelul Comisiei interministeriale coordonate de Vicepremier a unui mecanism de consultare și asistență tehnică privind implementarea planurilor de acțiune în domeniul sănătății romilor de către autoritățile locale/județene.
13. Implementarea de campanii de informare în rândul femeilor rome despre riscurile asociate mariajelor timpurii, prevenirea și combaterea violenței domestice și a traficului de persoane în contextul liberei circulații în statele membre ale UE.
14. Înființarea și susținerea unei Unități de Asistență Tehnică în cadrul Ministerului Sănătății, cu rolul de a coordona și monitoriza activitatea mediatorilor sanitari.

D. LOCUIRE ȘI MICĂ INFRASTRUCTURĂ

Obiectiv: Asigurarea condițiilor decente de locuit în comunitățile defavorizate din punct de vedere economic și social, precum și asigurarea accesului la servicii publice și mică infrastructură.

Direcții de acțiune în domeniul locuirii și mică infrastructură:

1. Dezvoltarea de centre sociale, în special în zonele din mediul rural, care au ca scop acordarea de servicii sociale integrate, axate pe formare și ocupare în zonele/comunitățile locuite preponderent de romi;
2. Construirea de locuințe sociale sau reabilitarea unor clădiri aflate la dispoziția comunităților locale folosind și mâna de lucru, calificată și necalificată a viitorilor beneficiari pentru asigurarea unei locuințe pe perioadă determinată, până când persoanele aflate în dificultate, inclusiv romii, vor intra pe piața muncii și vor dispune de un venit suficient pentru a închiria sau a cumpăra propriile locuințe.
3. Elaborarea și implementarea unor programe de construcție, reabilitare și amenajare a mediului înconjurător, inclusiv în zonele locuite preponderent de romi, cu atenție specială acordată desegregării și folosind ca mâna de lucru, calificată și necalificată, membrii acestora.
4. Dezvoltarea unor programe de finanțare guvernamentală sau co-finanțare prin fonduri externe nerambursabile pentru asigurarea condițiilor minime de locuit în comunitățile defavorizate din punct de vedere economic și social (racordarea la sistemele de energie electrică, apă potabilă, canalizare, gaz metan, salubritate). Utilizarea în acest scop a Fondului Social European (FSE), a Fondului European pentru Dezvoltare

Regională (FEDR) și a Fondului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) creat pentru promovarea unei dezvoltări rurale durabile.

5. Dezvoltarea programului de locuințe sociale pentru familiile aflate în situație de precaritate.
6. Crearea cadrului legislativ care să permită intervenția în soluționarea situațiilor de criză în domeniul locuirii cu impact asupra libertăților și drepturilor persoanei.

E. CULTURĂ

Obiectiv: Păstrarea și afirmarea culturii, limbii și identității minorității romilor

Direcții de acțiune în domeniul cultură:

1. Organizarea și dezvoltarea unor rețele de valorificare a patrimoniului cultural al romilor, inclusiv prin adaptarea meseriilor tradiționale la contextul economic și social actual.
2. Inițierea unor proiecte culturale de reconstrucție și afirmare identitară a romilor în special în rândul copiilor și a tinerilor.
3. Conceperea și implementarea unor programe de sprijinire a exprimării elitelor culturale și artistice provenite din rândul minorității romilor, în scopul revigorării și afirmării identității etnice.
4. Sprijinirea proiectelor culturale privind păstrarea și promovarea culturii romani, a evenimentelor culturale cu specific inspirat din folclorul și cultura romani, a publicațiilor de specialitate, a cercetărilor interculturale și a publicațiilor referitoare la minoritatea romilor.
5. Fondarea unui ansamblu artistic muzical în cadrul CNCR și a unui repertoriu specific, atragerea unor muzicieni care să constituie un atelier de creație muzicală specifică.
6. Organizarea unor expoziții tematice care să reflecte aspecte ale vieții și istoriei minorității romilor pe teritoriul României etc., bază necesară în vederea înființării muzeului culturii și civilizației romilor.
7. Înființarea unui teatru al romilor, în care să fie reprezentate atât traduceri ale pieselor aparținând culturii universale, cât și creații în limba romani.
8. Organizarea unor gale anuale și oferirea de premii pentru creațiile artistice în domeniu.
9. Înființarea unui muzeu al culturii și civilizației romilor.

F. INFRASTRUCTURĂ SOCIALĂ

Obiectiv: Dezvoltarea de către instituții, a unor măsuri care prin serviciile pe care le oferă, răspund unor nevoi sociale ale categoriilor defavorizate, inclusiv a membrilor minorității romilor în domeniile: dezvoltare comunitară, protecția copilului, justiție și ordine publică.

Direcții de acțiune în domeniul infrastructurii sociale:

F.1. Protecția copilului

1.1 Inițierea unor programe de prevenire și combatere a discriminării cu care se confruntă copiii romi, inclusiv prin încurajarea realizării de parteneriate între organizațiile neguvernamentale și structurile publice locale pentru protecția copilului.

1.2 Organizarea de campanii pentru prevenirea abuzului și neglijării copilului, precum și a tuturor fenomenelor care pot determina separarea copilului de familie.

1.3 Elaborarea de proiecte de intervenție socială pentru prevenirea și combaterea fenomenului „copiii străzii” prin implementarea unor proiecte naționale și locale de intervenție socială eficientă și de monitorizare continuă a acestora.

1.4 Sensibilizarea opiniei publice cu privire la drepturile copilului și la problematica copilului și a familiei în situație de risc sau dificultate.

F. 2. Justiție și ordine publică

2.1. Organizarea unor campanii de promovare și respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului (a drepturilor civile, politice și sociale)

2.2. Derularea unor programe de informare pentru identificarea și soluționarea corectă a cazurilor de discriminare.

2.3. Identificarea, prevenirea și rezolvarea operativă prin mediere a stărilor conflictuale susceptibile a genera violență familială, comunitară sau interetnică.

2.4. Inițierea și desfășurarea unor programe de educație juridică, civică și de prevenire, în colaborare cu membrii minorității romilor.

2.5. Continuarea măsurilor afirmative în procesul de recrutare, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a personalului pentru structurile Poliției Române și ale Jandarmeriei Române din rândul cetățenilor aparținând minorității romilor, cu precădere din comunitățile locale cu un număr

semnificativ de romi. Recrutarea cetățenilor aparținând minorității romilor și pentru structurile Poliției Locale, în considerarea prevederilor art. 1 din Legea nr. 155/2010 a Poliției Locale care stabilește domeniile și principiile în care/pe baza cărora aceștia își desfășoară activitatea.

F. 3. Administrație și dezvoltare comunitară

3.1. Consolidarea capacității administrative a autorităților locale în vederea accesării de fonduri externe nerambursabile destinate incluziunii romilor, utilizând expertiza persoanelor formate în acest domeniu, precum și contribuția autorităților locale și județene.

3.2. Evaluarea semestrială a activității Birourilor Județene pentru Romi, precum și cea experților locali pentru problemele romilor care activează în cadrul primăriilor cu accent pe implicarea acestora în implementarea măsurilor cuprinse în Strategia Guvernului.

3.3. Introducerea în programele de pregătire a specialiștilor în administrație publică, asistență socială, sănătate, ordine publică, învățământ a unor module didactice referitoare la istoria, cultura și situația socio - economică a romilor.

3.4. Continuarea procesului de identificare a persoanelor fără certificate de stare civilă și fără acte de identitate în vederea înregistrării în registrele de stare civilă a actelor și faptelor de stare civilă aferente acestora, precum și procurării certificatelor de stare civilă și a actelor de identitate.

3.5. Analiza modalităților și punerea în aplicare a unor măsuri privind asigurarea dreptului de proprietate asupra terenului și locuințelor deținute de romi precum și a problemelor legate de aplicarea actelor normative privind constituirea sau reconstituirea dreptului de proprietate funciară.

3.6. Crearea unor programe integrate destinate incluziunii romilor prin identificarea și corelarea acestor activități/măsuri eligibile la finanțarea din fonduri externe nerambursabile, care pot contribui pe diverse paliere la îmbunătățirea situației economice și sociale a comunității rome.

3.7. Prezentarea rapoartelor anuale de către ANR și SGG privind stadiul implementării Strategiei Guvernului în ședință de Guvern și în Parlamentul României.

3.8. Realizarea și difuzarea de materiale cu privire la prevenirea și combaterea discriminării.

3.9. Inventarierea resurselor pe care comunitatea romă le poate utiliza în vederea creșterii atractivității turistice a zonelor rurale locuite de romi.

3.10. Lansarea unui proces de dialog social care să contribuie la reducerea prejudecăților față de minoritatea romilor, creșterea solidarității și respectului reciproc între cetățeni și îmbunătățirea climatului interetnic prin activități desfășurate de instituții comunitare și organizațiile societății civile chemate să contribuie la mai buna cunoaștere a legislației și reglementărilor în vigoare, inclusiv legislația privind minoritățile naționale.

VII. REZULTATELE ACȚIUNILOR PROPUSE PRIN STRATEGIA GUVERNULUI

1. Se va asigura participarea cetățenilor aparținând minorității romilor la viața economică, socială, educațională, culturală și politică a societății românești.
2. Va fi formată o elită intelectuală și economică în rândul cetățenilor aparținând minorității romilor care va funcționa ca o interfață între autoritățile publice și minoritatea romilor pentru implementarea politicilor de incluziune socială.
3. Se va produce o schimbare pozitivă în opinia publică în legătură cu minoritatea romilor, pe baza principiilor toleranței active, parteneriatului și solidarității sociale.
4. Va crește accesul cetățenilor aparținând minorității romilor la serviciile publice.
5. Vor fi atrase și valorificate oportunități de dezvoltare pentru cetățenii români aparținând minorității romilor și a comunităților în care aceștia trăiesc.
6. Va crește standardul de viață pentru minoritatea romilor față de perioada anterioară.
7. Se va diminua procentul atitudinilor romofobe, a actelor și faptelor de discriminare la adresa minorității romilor.

VIII. INDICATORI

Setul de indicatori prevăzuți în anexa 1 pentru monitorizarea îndeplinirii măsurilor cuprinse în Strategia Guvernului de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2011 – 2020 sunt indicatori primari și terțieri stabiliți în conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 488 din 26 mai 2005 privind aprobarea sistemului național de indicatori de incluziune socială (publicată în Monitorul Oficial nr. 492 din 10 iunie 2005). Indicatorii pot suferi modificări la propunerea instituțiilor publice centrale implicate în utilizarea acestora cu scopul implementării propriilor măsuri sectoriale cuprinse în Strategia Guvernului, în conformitate cu Art. 4 al Hotărârii Guvernului nr. 488 din 26 mai 2005.

IX. IMPLICAȚII PENTRU BUGET

Resursele financiare necesare implementării Strategiei Guvernului privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2011 – 2020 provin, în principal, din:

- fonduri de la bugetul de stat, alocate fiecărui minister și fiecărei instituții cu competențe în implementarea Strategiei Guvernului pentru perioada 2011 – 2020, programate multianual;
- fonduri stabilite la nivelul Uniunii Europene pentru gestionarea incluziunii grupurilor vulnerabile la nivel european, inclusiv a minorității romilor;
- credite directe și garantate, angajate în condițiile legii inclusiv ale legii privind datoria publică;
- donații și sponsorizări oferite/acceptate în condițiile legii;
- alte surse.

Planurile de acțiune pe termen scurt (2011 – 2013) și lung (2014 – 2020) pentru implementarea Strategiei Guvernului privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor sunt constituite pe baza planurilor sectoriale și specifică sursele de finanțare necesare îndeplinirii fiecărui obiectiv stabilit.

X. IMPLICAȚII JURIDICE

În plan legislativ se impune evaluarea actelor normative incidente domeniului incluziunii minorității romilor, demersurilor legislative urmărind cu precădere clarificarea competențelor și responsabilităților structurilor cu atribuții în materie, corelarea domeniilor subsecvente, precum și asigurarea compatibilității actelor normative și a demersurilor incidente domeniului incluziunii minorității romilor cu actele și reglementările UE.

Inițiativele legislative de modificare a unor acte normative de nivel superior (legi, ordonanțe ale Guvernului, hotărâri ale Guvernului) și a celor de nivel intern (ordine, instrucțiuni/decizii/HCL ale miniștrilor/președinților/instituției prefectului/administrației publice locale) se vor realiza conform planurilor legislative anuale, fundamentate pe baza noilor oportunități reieșite din Strategia Guvernului.

- Strategia Guvernului privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2011 – 2020 va fi adoptată prin Hotărâre de Guvern.
- Mecanismul de cooperare interinstituțională prevăzut pentru coordonarea implementării Strategiei Guvernului privind incluziunea cetățenilor români aparținând

minorității romilor pentru perioada 2011 – 2020 va fi înființat prin Decizie a Primului Ministru.

- Planurile de măsuri și bugetele multianuale necesare implementării acțiunilor cuprinse în Strategia Guvernului vor fi aprobate prin Ordine ale miniștrilor/președinților instituțiilor cu competențe în materie.

XI. PROCEDURI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Ministerele și celelalte instituții guvernamentale vor elabora semestrial rapoarte de progres privind stadiul de implementare a măsurilor din aria lor de competență cuprinse în Strategia Guvernului, pe care le vor transmite ANR.

ANR va elabora o metodologie de monitorizare și evaluare a stadiului de implementare a Strategiei Guvernului în termen de 90 de zile de la data aprobării acesteia. În vederea implementării acestei metodologii ANR va crea un sistem de comunicare online între instituțiile/autoritățile centrale și locale implicate în implementarea Strategiei Guvernului.

Agenția Națională pentru Romi va elabora, multiplica și va face public raportul de progres privind implementarea Strategiei Guvernului. ANR va integra pe rapoartele proprii și rapoartele ministerelor și a celorlalte instituții guvernamentale semnate ale Strategiei Guvernului, într-un raport anual consolidat.

Raportul anual va fi analizat în Grupul de Lucru la nivel interministerial, prezentat în ședință de guvern și în Parlamentul României. La sfârșitul fiecărei perioade de implementare, pe termen scurt, mediu și lung se va realiza un studiu de post implementare și impact.

XII. ETAPE ULTERIOARE ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

1) Instituții responsabile

a) **La nivel central**, coordonarea implementării și **monitorizarea îndeplinirii Strategiei**, în funcție de aria de competență relevantă pentru fiecare plan de acțiune vor fi asigurate de:

Cabinetul Primului Ministru,
Cabinetul Viceprim – Ministru,
Secretariatul General al Guvernului
Agenția Națională pentru Romi
Ministerul Finanțelor Publice
Ministerul Justiției
Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale
Ministerul Sănătății
Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Ministerul Administrației și Internelor (inclusiv Birourile județene pentru Romi)
Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri
Ministerul Mediului și Pădurilor
Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
Fondul Român de Dezvoltare Socială
Departamentul pentru Relații Interetnice
Departamentul pentru Afaceri Europene
Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
Avocatul Poporului

b.) La nivel regional/județean/local

- Serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor responsabile;
- Birourile Județene pentru Romi;
- Autoritățile publice locale și structurile asociative ale acestora;

2. Implicarea societății civile

În vederea asigurării implementării cu succes a Strategiei Guvernului care să ducă la atingerea unui grad ridicat de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor, este esențială implicarea activă a romilor în derularea acțiunilor care îi vizează. În acest sens, începând cu anul 2011, ANR va acționa în sensul creării unui mecanism de consultare și implicare permanentă a societății civile în procesul de elaborare, implementare și monitorizare a Strategiei de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor.

3. Măsuri organizatorice

a) la nivel central, ministerele de resort și celelalte instituții și autorități responsabile vor fi reprezentate în **Grupul de lucru interministerial**, constituit prin Decizia primului-ministru, nr 36/24.03.2011 publicată în MO nr 210/25.03.2011, la nivel de secretar de stat. Grupul de lucru va fi coordonat de Viceprim – Ministru iar conducerea sa va fi asigurată de Președintele ANR în colaborare cu doi secretari de stat din cadrul MMFPS și MAI. Grupul de lucru va funcționa conform regulamentului de organizare și funcționare, se va reuni lunar, iar semestrial va fi prezentată, în ședința de Guvern, de către președintele grupului o notă privind activitatea și rezultatele înregistrate prin punerea în aplicare a Strategiei Guvernului.

La nivelul ministerelor vor fi activate **Comisiile Ministeriale pentru Romi (CMR)**, înființate prin ordinele miniștrilor de resort. În componența CMR vor fi introduși și angajați ai ANR, ca instituție de specialitate, și, după caz, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale ale romilor, cu expertiză în domeniu. La nivelul instituțiilor subordonate ministerelor de resort vor fi formate grupuri tehnice de lucru (GTL). Atât componența CMR-urilor și GTL-urilor cât și atribuțiile lor vor fi cuprinse în Regulamentul de Organizare și Funcționare (ROF).

Responsabilitățile CMR și GTL includ, însă nu se limitează la următoarele:

- estimarea, introducerea și alocarea fondurilor de la bugetul de stat destinate îndeplinirii măsurilor cuprinse în aria specifică de activitate, în baza unei metodologii de finanțare multianuală, concomitent cu utilizarea instrumentele financiare europene și, după caz, prin atragerea altor fonduri de la alți donori sau prin acordurile de împrumut ale Guvernului.
- Monitorizarea îndeplinirii măsurilor din aria specifică de activitate și întocmirea semestrială a rapoartelor de progres pentru a evalua impactul acțiunilor de incluziune a minorității romilor și, după caz, în funcție de evoluțiile din plan intern și internațional, de revizuire și adaptare a Strategiei Guvernului.

b) La nivel regional și local

Birourile regionale (BR) ale Agenției Naționale pentru Romi sunt formate în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr.1703/2004, completată și modificată prin Hotărârea de Guvern nr.1124/2005, privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Romi și Hotărârea Guvernului nr.522/2006. Birourile regionale ale Agenției Naționale pentru Romi, sunt structuri ale ANR, organizate la nivelul regiunilor de dezvoltare.

În vederea implementării Strategiei Guvernului, Birourile Regionale au următoarele responsabilități:

- Propun sau după caz, extind parteneriatele strategice cu organizații publice și private relevante la nivel regional.
- Susțin și monitorizează eforturile actorilor sociali la nivel regional pentru implementarea inițiativelor și programelor de referință pentru minoritatea romilor.
- Informează, colaborează și sprijină activitatea Birourilor Județene pentru Romi, din cadrul Instituțiilor prefectului arondate celor 8 regiuni de dezvoltare.

Birourile județene pentru romi

Birourile județene pentru romi sunt structuri funcționale organizate la nivel județean în cadrul instituțiilor prefectului. Din componența acestora fac parte 4 - 5 experți angajați conform prevederilor Legii 53/2003 modificată și completată – Codul muncii și ale Legii nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici, în cadrul instituțiilor prefectului unul dintre experți fiind de etnie roma.

Birourile județene pentru romi funcționează în subordinea Prefectului și în coordonarea tehnică a Agenției Naționale pentru Romi. Componența nominală a birourilor județene pentru romi se stabilește prin ordin al Prefectului. Activitatea comisiilor BJR trebuie să se desfășoare în strânsă legătură cu activitatea Comisiei județene privind incluziunea socială și a Consiliului Județean, în vederea creșterii gradului de implicare a acestei instituții în implementarea strategiei guvernului și a asigurării suportului financiar necesar cofinanțării proiectelor care vizează incluziunea minorității romilor.

Principalele activități ale BJR , includ însă nu se limitează la:

- Organizarea la nivel județean a grupului de lucru mixt (GLM) format din reprezentanți ai structurilor deconcentrate ale ministerelor, membrii organizațiilor neguvernamentale ale romilor și delegați ai comunității romilor, inclusiv consilieri județeni/locali și asigurarea secretariatului tehnic al acestuia.
- Elaborarea planului județean de măsuri privind incluziunea minorității romilor prin armonizarea principalelor nevoi ale comunităților locuite de romi (identificate prin procesul de facilitare comunitară sau identificate de către autoritățile publice locale) cu măsurile prevăzute în Strategia Guvernului. Grupul de lucru mixt adoptă planul județean de măsuri privind incluziunea minorității romilor elaborat de BJR, în baza Strategiei Guvernului. Fiecare membru al grupului de lucru va fi responsabil pentru implementarea măsurilor din aria sa de activitate, cuprinse în planul județean de măsuri.
- Introducerea măsurilor din Strategia națională privind incluziunea minorității romilor în planurile de dezvoltare a județelor, sau, după caz, în planurile integrate de dezvoltare urbană, planurile de dezvoltare regională și în Planul național de reformă 2011-2013.
- Monitorizarea implementării măsurilor din aria de activitate a serviciilor deconcentrate ale ministerelor de resort și a partenerilor sociali pentru îndeplinirea obiectivelor și sarcinilor din Strategia Guvernului.

- Sprijinirea implementării măsurilor stabilite în planurile județene prin acordarea de consultanță reprezentanților serviciilor deconcentrate și prin facilitarea accesului acestora în cadrul comunităților de romi.
- Întocmirea rapoartelor semestriale de progres referitoare la implementarea planului județean de măsuri privind incluziunea minorității romilor și înaintarea lor atât către Comisia Ministerială pentru Romi constituită în cadrul MAI, cât și către ANR.

Experții locali pentru romi

Experții locali pentru problemele romilor funcționează la nivelul primăriilor. Ei se subordonează tehnic birourilor județene pentru romi și administrativ primarului. Experții locali reprezintă principala interfață dintre autoritățile publice și comunitățile de romi. La nivelul comunelor, funcția de expert pentru problemele romilor este exercitată de către un expert de etnie roma. Atribuțiile expertului pentru problemele romilor sunt de a valorifica oportunitățile valoroase în plan local de care să beneficieze comunitatea locală, inclusiv minoritatea romilor.

Principalele activități ale experților locali pentru romi includ însă nu se limitează la:

- Organizarea la nivel local a grupurilor de inițiativă locală (GIL) și a Grupurilor de lucru locale (G.L.L.).
 - o Grupul de inițiativă locală este format din reprezentanți ai comunităților de romi în care ei activează. Rolul GIL este de a stabili în baza procesului de facilitare comunitară organizată de expertul local, principalele nevoi și stabilirea priorităților conforme cu direcțiile de acțiune ale Strategiei Guvernului. Componenta GIL și prioritățile stabilite vor fi discutate în cadrul grupurilor de lucru locale (G.L.L.).
 - o Grupul de lucru local (G.L.L.) este format din: expertul local, reprezentanți ai instituțiilor publice locale, membri ai consiliului local (inclusiv consilierii aleși ai minorității romilor), membri ai organizațiilor neguvernamentale (inclusiv cele ale romilor) și un delegat al comunității locale a romilor din G.I.L. G.L.L. va fi înființat prin Hotărâre a Consiliului Local (HCL).
- Elaborarea, în baza Strategiei Guvernului, a planului local de acțiune privind incluziunea minorității romilor, stabilit în baza procesului de identificare și selecție a principalelor nevoi ale comunităților locale cu un număr semnificativ de romi și supunerea acestuia spre aprobarea G.L.L. Planul de acțiune adoptat de Grupul de lucru local (G.L.L.) va fi asumat (total sau parțial) de către Consiliul Local prin H.C.L.

Fiecare membru al grupului de lucru local va fi responsabil pentru implementarea măsurilor din aria sa de activitate, cuprinse în planul de acțiune local.

- Introducerea planului de acțiune locală privind incluziunea minorității romilor în strategia de dezvoltare a localității.
- Transmiterea planului local de acțiune către Birourile Județene pentru Romi în vederea introducerii în planul județean de măsuri și în strategia de dezvoltare a județului.
- Monitorizarea implementării măsurilor din planul de acțiune locală și formularea de propuneri în vederea îmbunătățirii acestora.
- Întocmirea rapoartelor semestriale de progres privind implementarea planului de acțiune locală și transmiterea lor către BJR și către BR/ANR.